

INNSPILL FRA SSB

Oslo, 20.02.2004

Deres ref.: , Vår ref.:

Saksbehandler: Helge Nome Næsheim

Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk

HØRINGSMØTE OM ENDRING I UTLENDINGSLOVEN

Statistisk sentralbyrå viser til høringsnotat fra KRD av 17.02.2004 oversendt fra Finansdepartementet på mail av 18.02.2004. Vi vil her gi et innspill til departementet før høringsmøtet som skal være 24.2.2004. Vi vil vurdere senere å komme tilbake med et supplerende brev vedrørende forslaget til forskriftsendringen hvor høringsfristen er midten av mars.

SSB har ingen kommentarer til forslagene om endringer i selve loven, men vi vil peke på en del administrative og økonomiske konsekvenser av endringsforslagene slik dette kan leses ut av forarbeidende til loven i høringsdokumentet.

I høringsnotatet fremgår det at myndighetene vil ha behov for statistikk for å overvåke utviklingen på arbeidsmarkedet og i bruken av velferdsordninger. Gitt visse utviklingstrekk under den overgangsordning man legger opp, til vil man kunne ønske å gjennomføre ytterligere tiltak (f.eks. mindre forskriftsendringer eller innføre beskyttelsestiltak) som enten sikter mot å begrense eller å kunne øke tilstrømmingen fra nye EU-land. Dette impliserer et behov for statistikk med god kvalitet.

I høringsnotatets punkt 3.2.2 nevnes en del aktuelle statistikker som kan nyttes til overvåking av utviklingen på arbeidsmarkedet. I forbindelse med overvåking av lønnsutviklingen nevnes inntektsstatistikken som kilde. Senere påpekes det at inntektstatistikken har svært lang produksjonstid. Vi vil peke på at det finnes en egen lønnsstatistikk som vil være en bedre kilde for å overvåke lønnsutviklingen. Her er produksjonstiden vesentlig kortere og den kan også til en viss grad brukes til å gi kvartalstall.

Mer generelt vil statistikkene nevnt i høringsnotatet, være brukbare for måling av innstrømming i form av at personer tar seg arbeid (blir ansatte/arbeidstakere) i norsk registrerte foretak. Dette vil også omfatte ansatte i foretak fra de nye EU-landene som starter virksomhet i Norge slik at det utløser registreringsplikt for foretaket og således blir å betrakte som et norsk registrert foretak. For å få statistikk av god kvalitet kan det likevel være behov for å gjennomføre en del tiltak. Dette knytter seg til sterkere krav om detaljeringsgrad, hyppighet og produksjonstid for statistikkene.

Som høringsnotatet peker på, vil de største utfordringene mht. statistikk være knyttet til innstrømming av sysselsatte i form av egen næringsvirksomhet og andre former der

---

sysselsettingen bli å anse som en del av en tjeneste som selges. Her vil de eksisterende statistikker i utgangspunktet være mye dårligere egnet. Det henger sammen at alle disse baserer seg på administrative registre, enten direkte eller indirekte ved at de er basert på utvalg trukket fra populasjoner i administrative registre. For å få kartlagt innstrømmingen av den nevnte typen av arbeidskraft, kan man tenke seg ny direkte statistikk-innsamling og/eller utnyttig av nye registerdata. Ny direkte datainnsamling vil være så kostnadskrevenne at dette vil kunne kreve særlig tilførte ressurser til SSB. Vil også påpeke at det vil kreve en del tid/utviklingsarbeid og dessuten bidra til økt oppgavebyrde. Også økt bruk av registerdata vil være kostnadskrevenne å etablere, men her er gjerne driftskostnadene vesentlig lavere. Dette gjelder f.eks. bruk av data fra Sentralskattekontoret for utenlandssaker.

I høringsnotatet (forskriftsendringen) nevnes en særskilt meldeordning for alle utledninger som er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse. Denne sikter mot å fange opp også de som kommer for å arbeide uten å bli ansatt i norsk registrert foretak. Man skal innen en uke melde seg for politiet i oppholdsdistriktet. Dette kan danne grunnlag for et register som kan være nyttig for statistikkproduksjon. Vi vil ut fra erfaring med bruk av data fra administrative registre understreke noen viktige momenter for at dette skal gi god statistikk.

- gode insitament/sanksjoner for å få innmelding og avmelding fra registeret. Vi vil anta at insitamentene som sikrer avmelding vil være det vanskeligste problemet.
- sikker identifikasjon av personer, bla, for å unngå dobbelttelling
- sikre at registerfører (politiet) har og bruker tilstrekkelig med ressurser på registrering for å sikre datakvaliteten.

Vi vil understreke at SSB er innstilt på å medvirke i det videre arbeid som må til for å få et brukbart beslutningsgrunnlag for oppfølging av lov- og senere forskriftsendringer. Rådgivning og mindre bearbeidinger av eksisterende statistikker kan skje inne vår nåværende budsjetttramme, men vi vil understreke at problemstillingene kan tilsi tiltak som vil kreve ressurser utover dette.

Vennlig hilsen

Helge Næsheim